

הטוב על הראש בקדמיתא עתיקא דכולא רישא דכל רישין.

יורד על הזקן דא חס"ד וגבורה ותפארת דכולהו אקרון זקן. (בראשית כ"ד) ואברהם זקן. (שם כ"ז) ויהי כי זקן יצחק. (שם מ"ח) ועיני ישראל בבדו מזקן. על פי מדותיו. דא צדיק ואיהי פי מדותיו. ולבתר כטל חרמון שיוורד על הררי ציון. אלין שבע הרים דאקרון הררי ציון. כי שם צוה יי את הברכה. פיון דאתחברו. חיים עד העולם דא עץ חיים בהווא עולם. וכל דא בגין הנהו קרפנין דמתערין טיבו לעילא ותתא.

ולבתר הכי כהני דמסטרן דחס"ד קרבין לגביה דההוא מזבח מה דלית רשו לגבר אחרא לקרבא. ונכסין נכסת קודשין בצפונא דמזבח, בגין דבסטר צפונא דאית בה, פד קריב גבורה לגבה עבדא אינון נוקמין, בגין כף עבדין כהני שלמא בעלמא דלא יתוקד עלמא בשלהובוי דמזבח. וכדין חיים נחתין לעלמא הדא הוא דכתיב (מלאכי ב') בריתי היתה אתו החיים והשלום. מאי טעמא חיים בגין דהוא עבד שלום.

וכהני עבדין שלום בקרבנא מאי קרבנא לכן ואדום. חלב ודם. חלב לקבל ההוא דרגא שופרא דכולא. חלב הארץ מתרגמין שופרא דארעא. דם לקבל ההוא דרגא דאקרי נפש דכתיב (ירמיה נ"א) נשבע יי צבאות בנפשו (עמוס ו' נשבע יי בנפשו). ובר נש פד קריב האי דמא כאילו מקריב נפשיה הדא הוא דכתיב (ויקרא יז) כי הדם הוא בנפש יכפר.

ובגין כף אזהר לון אורייתא, מאן דייכול נפשו. זהו שכתוב (ויקרא יז) כי הדם הוא בנפש יכפר ומשום כף הזהירה אותם התורה, מי שיאכל מאתו חלב ודם שממנו מקריבים למזבח, יכלה

הראש ירד על הזקן. פיון שהתחברו זכר ונקבה שלם, משום כף כשמן הטוב על הראש, בהתחלה העתיק של הכל, ראש כל הראשים.

ירד על הזקן - זה חסד וגבורה ותפארת, שכלם נקראו זקן. (בראשית כד) ואברהם זקן. (שם כז) ויהי כי זקן יצחק (גבורה). (שם מח) ועיני ישראל (תפארת) בבדו מזקן. על פי מדותיו - זה צדיק, והוא פי מדותיו. ואחר כף, כטל חרמון שירד על הררי ציון - אלו שבעה הרים שנקראו הררי ציון. כי שם צוה ה' את הברכה - פיון שהתחברו. חיים עד העולם - זה עץ החיים באותו עולם. וכל זה משום אותם קרבנות שמעוררים טוב למעלה ולמטה.

ואחר כף הפהנים שמצד החס"ד קרבים לאותו מזבח, מה שאין רשות לאיש אחר לקרב, ונשחטים שחיטת הקדשים בצפון המזבח, משום שבצד צפון שיש בה כשקרבה גבורה אליה, עושה את אותן נקמות, משום כף עושים הפהנים שלום בעולם, שלא ישרף העולם בשלהבות המזבח, ואז יורדים חיים לעולם. זהו שכתוב (מלאכי ב') בריתי היתה אתו החיים והשלום. מה הטעם חיים? משום שהוא עושה שלום.

וכהנים עושים שלום בקרבן. מהו הקרבן? לכן ואדם, חלב ודם. חלב כנגד אותה דרגה של יפי של הכל. חלב הארץ תרגומו יפי הארץ. ודם כנגד אותה הדרגה שנקראת נפש, שכתוב (ירמיה נא) נשבע ה' צבאות בנפשו (עמוס ו) נשבע ה' בנפשו. וכן אדם, כשמקריב דם זה, כאלו מקריב נפשו. זהו שכתוב (ויקרא יז) כי הדם הוא בנפש יכפר. ומשום כף הזהירה אותם התורה, מי שיאכל מאתו חלב ודם שממנו מקריבים למזבח, יכלה